

Εφετείο Πειραιά: 718/92

Πηγή: Ε.Ν.Δ 21/1993 σελ. 65

Σύμβαση ναυτολόγησης, προσοντούχου ναύτη, υπηκόου Χιλής σε υπό Λιβεριανή σημαία Φ/γ πλοίο. Τραυματισμός του κατά την εκτέλεση της εργασίας του, εις δεξαμενή έρματος, βάθους 4 μέτρων, πολύ επικλινούς και μεγάλης γωνίας, εξ αιτίας απότομου κλυδωνισμού του πλοίου λόγω θαλασσοταραχής, και ολισθήματός του εις το βάθος αυτής, όπου εκτύπησε εις την κεφαλήν του. Πρόσκαιρη ζάλη και ισχυρός πόνος, με συνέχιση όμως της εργασίας. Λόγω συνεχίσεως του πόνου και βοών συνεπεία του κτυπήματος, εις το δεξιόν του αυτί, του παρεσχέθη εις το πλοίο ιατροφαρμακευτική αγωγή, διεγνώσθη δε από τον ειδικό ιατρό πλήρης κώφωση του δεξιού αυτιού, οφειλομένη εις τραυματικό κάταγμα εκ της άνω αιτίας, εξάρθρωση των οσταρίων αυτιού και αιθουσία ακύλωση, χρήζουσα χειρουργικής διαγνωστικής εξετάσεως.

Απόλυση λόγω ασθενείας. Συνέχιση θεραπείας μετά ταύτα εις την πατρίδα του. Κατά διεξαχθείσα πραγματογνωμοσύνη διαπιστώθηκε κοχλιακή παράλυση του δεξιού αυτιού, συνεπεία αιματώματος και τραυματικής διασεισεως και ολοκληρωτική κώφωση του δεξιού αυτιού, αδυναμία εντοπίσεως του ήχου λόγω μονόπλευρου βαρικοΐας, γεγονός το οποίο έχει σημασία για το επάγγελμα του, και αποτελεί βίαιον συμβάν και εργατ. ατύχημα και δικαιούται αποζημιώσεως για ολική πρόσκαιρη ανικανότητα κατά τα άρθρα 3 παρ. 3, και 4 κωδ. Ν. 551/1915.

Πρόεδρος: ΓΕΩΡ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ

Εισηγητής: ΠΕΤΡ. ΛΙΑΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Δικηγόροι: Αναστ. Αναστασιάδης, Γεωργ. Παυλάκης.

Η κρινόμενη από 19-6,1991 έφεσις κατά της υπ' αριθ. 563/1991 οριστικής αποφάσεως του Μον. Πρωτ. Πειραιώς, η οποία αντιωλλίαν των διαδίκων εκδοθείσα, κατά την ειδικήν διαδικασίαν των εργατικών διαφορών των άρθρων 664 επόμε. ΚΠολΔ και 82 ΚΙΝΔ, επί αγωγής του ήδη εφεσιβλήτου δια μισθούς ασθενείας και αποζημιώσιν ολικής προσκαίρου ανικανότητας συνεπεία εργατικού ατυχήματος, απορριφθείσης ως προς την πρώτην βάσιν λόγω παραγραφής της αξιώσεως και γενομένης δεκτής ως προς την δευτέραν βάσιν, στηριζομένης εις τας διατάξεις των άρθρων 648 επόμε., 481, 482, 346 του ΑΚ, 53, 54, 57, 66, 106 του ΚΙΝΔ, 1 του Ν.726/1978, 19 του ΑΝ 373/1968, 3 του Ν.Δ. 2652/1953 (άρθρ.295 εδ.2 του ΚΙΝΔ), 1,2, 3 του Π.Δ/τος 805/1976, 1,3 παρ.2., 6 αριθμ.1 του Β.Δ/τος της 24-7/25-1920 του κωδικοποιημένου Ν.551/1915 και 907, 908 παρ.1ε, 176 του ΚΠολΔ σε συνδυασμό προς την ΣΣΝΕ που ίσχυσε κατά τον χρόνον της αποναυτολογήσεως του ενάγοντος η οποία εκυρώθη με την Υ.Α. 70114/3841/1985 ΥΕΝ δια ποντοπόρα πλοία πάνω των 4.500 τόννων D.W., ησκήθη νομοτύπως και εμπροθέσμως, εφ' όσον το αντίθετον ούτε από τα έγγραφα στοιχεία του φακέλλου της δικογραφίας προκύπτει, αλλ' ούτε και ο ήδη εφεσιβλήτος ισχυρίζεται. Επομένως πρέπει να γίνει τύποις δεκτή και να εξετασθεί δια την ουσιαστικήν βασιμότητα των λόγων της. Κατά της εκκαλουμένης αποφάσεως παραπονούνται ήδη οι εναγομένοι δια της υπό κρίσιν εφέσεως των και των λόγων που εις αυτήν εκτέτουν, κατ' ορθήν αξιολόγησιν τους, δια κακήν εκτίμησιν των αποδείξεων και, αναφορικός προς αυτάς, δι' εισφαλμένην ερμηνείαν και εφαρμογήν του νόμου, επιδικώκοντες τοιουτοτρόπως την εξαφάνισιν της επί τω τέλει απορρίψεως καθ' ολοκληρίαν της αγωγής. Από τα επικαλούμενα και προσκομιζόμενα υπό των διαδίκων έγγραφα εις το πρωτόδικον δικαστήριον, την από 24-10-1990 έκθεσιν ιατρικής παραγαμτογνωμοσύνης, διεξαχθείσης δυνάμει τις

1838/1988 πράξεως του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, την άνευ ημερομηνίας έκθεσιν τεχνικού συμβούλου των εναγομένων, τας, με την τήρηση της διαδικασίας του άρθρου 671 παρ.1 του ΚΠολΔ, ληφθείσας υπ' αριθμ.2990/28-6-88, 3654/6-9-1988 και 4004/1988 ενόρκους βεβαιώσεις μαρτύρων ενώπιον του Ειρηνοδικείου Πειραιώς και την περί την απόδειξιν εν γένει διαδικασίαν απεδείχθησαν τα ακόλουθα: Στις 31-8-1985 ο ενάγων εναυτολογήθη εις τον λιμένα ANTWERP Βελγίου ως προσοντούχος ναύτης επί του υπό σημαίαν Λιβερίας Φ/Γ πλοίου "T.M.", νηολογίου Μονροβίας, χωρητικότητας 28.503 τόννων D.W, ανήκοντος κατά κυριότητα και εκμετάλλευσιν (εφοπλισμόν) εις την πρώτην εναγομένην εταιρείαν, της οποίας νόμιμος αντιπρόσωπος εις Ελλάδα είναι η ενταύθα εδρεύουσα δευτέρα εναγομένη εταιρεία, νόμιμοι εκπρόσωποι της οποίας τυγχάνουν οι τρίτος και τέταρτος (φυσικά πρόσωπα) εναγόμενοι, δυνάμει συμβάσεως ναυτικής εργασίας αορίστου χρόνου, καταρτισθείσης εις Πειραιά την 29-8-1985 μεταξύ του ενάγοντος και του τρίτου εναγομένου νομίμου εκπροσώπου, καθ' α ερρήθη, της δευτέρας εναγομένης εταιρείας.

Ο ενάγων με την ανωτέρω ειδικότερα ειργάσθη στο ανωτέρω πλοίο μέχρι 5-7-1986 που επελύθη στο λιμάνι GABES της Τυνησίας λόγω ασθενείας, εις την πραγματικότητα όμως λόγω ατυχήματος κατά την εκτέλεση υπηρεσίας του εις το πλοίο υπό τας ακολούθως περιστάσεις: Στις 8-5-1986 όταν το πλοίον εταξίδευε από το BUENOS AIRES της Αργεντινής προς τη Μεσόγειο υπό κακοκαιρίαν, ο ενάγων διετάχθη από τον υποπλοίαρχον να πλύνει μαζί με τέσσερις ακόμη ναύτες, τη δεξαμενή Νο 1 ερματισμού του πλοίου, βάθους περίπου 4 μέτρων, λίαν επικλινούς μετά μεγάλης γωνίας, ότε κατά την εργασίαν αυτήν του καθαρισμού, την οποίαν ο ενάγων εξετέλει σχεδόν ξαπλωμένος στην επικλινή πλευράν της δεξαμενής, στηριζόμενος επί των γονάτων του, εξ αιτίας ενός αποτόμου κλυδωνισμού του πλοίου από την θαλασσοταραχήν, εγκλύστρησεν ούτος και έπεσε εις το βάθος της δεξαμενής, όπου εκτύπησε εις το δεξιό μέρος της κεφαλής του, συνεπεία δε της πτώσεως αυτής ησθάνθη πρόσκαιρον ζαλάδα και ισχυρόν πόνον, μετ' ολίγον όμως συνέχισε την εργασίαν του. Μετά δύο ημέρας ησθάνετο πόνο και βοάς εις το δεξιόν του αυτί προσέτι δε άρχισε να μην ακούει καλά. Προς ανακούφισιν του έρριπτε εις το αυτί του, κατόπιν συστάσεως του υποπλοίαρχου, σταγόνας CHLORA-MPENICOL, πλην η κατάστασις της υγείας του δεν εβελτιώθη.

Κατόπιν, όταν πλοίον αφίχθη εις τον Λιμένα GABES της Τυνησίας ο υποπλοίαρχος τον έστειλε προς εξέτασιν εις την εκεί κλινικήν του ιατρού παθολόγου Μ.Κ. ο οποίος του εχορήγησε χάπια και κάψουλες με την σύστασιν ότι εάν δεν υπεχώρουν τα συμπτώματα έπρεπε να εξετασθεί υπό ειδικού ιατρού, ότε, λόγω συνεχίσεως των συμπτωμάτων, στις 3-7-1986 εξητάσθη υπό του ωτορινολαρυγγολόγου C.M., ο οποίος διέγνωσε πλήρη κώφωση του δεξιού αυτιού, οφειλομένου εις τραυματικό κατάγμα εκ της πτώσεως του εις την δεξαμενήν, εξάρθρωσιν των οσταρίων του δεξιού αυτιού και αιθουσία αγκύλωσιν που απαιτούσε χειρουργικήν διαγνωστικήν εξέτασιν, συστήσας την εισαγωγήν του εις το νοσοκομείον η την αποναυτολόγησιν του και επιστροφήν εις την οικίαν του δια νοσηλείαν.

Μετά ταύτα ο ενάγων, εν όψει και της ολικής απωλείας της ακοής εις το δεξιό αυτί, απελύθη υπό του πλοίαρχου λόγω ασθενείας, στις 5-7-1986.

Ούτος μετά την απόλυσιν του και του επαναπατρισμού του εις την Χιλήν συνέχισε τις ιατρικές εξετάσεις και την θεραπείαν του εις την οικίαν του μέχρι ασκήσεως της υπό κρίσιν αγωγής. Κατά τις γνωματεύσεις των θεραπόντων ιατρών της Χιλής, κατά το τελευταίο αυτό διάστημα έπασχε από κοχλιακή παράλυση του δεξιού αυτιού,

συνεπεία αιματώματος και τραυματικής διασείσεως που επέφερε ολοκληρωτική κώφωση του δεξιού αυτιού, ενώ παραλλήλως συνεχίζετο με την ιδίαν ένστασιν το συνεχές βουητό του αυτιού. Κατά την διεξαχθείσαν πραγματογνωμοσύνη διαπιστούται, "κατά τον έλεγχο της ακοής τόσο δια των τονοδοτών (διαπασών) όσο και ακοομετρικώς δια της αερίνης και οστεϊνης οδού σχεδόν πλήρης απώλεια της ακοής από το δεξί σχεδόν πλήρης απώλεια της ακοής από το δεξί αυτί.

Ο ασθενής αναφέρει επίσης έντονες εμβοές δεξιού ωτός, κάτι που δεν δύναται να ελεγχθεί εργαστηριακώς αλλά που δικαιολογείται σε κτύπημα. Γενόμενος ακτινολογικός έλεγχος των οστών του κρανίου παλαιότερα αλλά και πρόσφατα, των μαστοειδών κατά SHILLER, δεν απέδειξε την ύπαρξιν κατάγματος, αν και μετά παρέλευσιν τεσσάρων ετών από τους κτυπήματος είναι απίθανον να υπάρχουν ακτινολογικά στοιχεία. Σε περίπτωση όμως κτυπήματος δεν είναι απαραίτητος η ύπαρξις κατάγματος των οστών του κρανίου δια την πρόκλησιν βαρηκοΐας η και πλήρους απωλείας της ακοής.

Είναι πολύ δύσκολο να διαφοροδιαγνωσθεί αν μια απώλεια της ακοής οφείλεται σε ατύχημα η προϋπήρχε. Μόνο τα στοιχεία του ιστορικού μπορούν να το καθορίσουν. Η μονόπλευρος απώλεια ακοής δεν προκαλεί αξιόλογον ακουστική αναπηρίαν. Η συνύπαρξις όμως αμβοών σε συνδυασμώ με την αδυναμίαν προσδιορισμού της εντόπισης του ήχου που παρατηρείται με μονόπλευρο βαρηκοΐα αναγκάζει τον ασθενή να στρέφει το βλέμμα του αναζητώντας την πηγή του ήχου, ιδίως την πρώτη χρονική περίοδο έως ότου εξοικιωθεί.

Τούτο έχει μεγάλην σημασίαν για ωρισμένα επαγγέλματα, όπως και του ναυτικού για συνεγκριμένες εργασίες στο πλοίο και για τον κίνδυνο προκλήσεως ατυχήματος. Η εργασία του στο πλοίο επί δίμηνο μάλλον δεν προκάλεσε επιδείνωσις της παθησεώς του". Εξ αιτίας της καταστάσεως του αυτής ήτο κατά το εν λόγω διάστημα ανίκανος προς άσκησιν του ναυτικού επαγγέλματος. Από τα περιστατικά αυτά συνάγεται ότι τραυματισμός του ενάγοντος αποτελεί βίαιον συμβάν και ατύχημα υπότην έννοιαν του άρθρου 1 του Ν.551/1915 και συνεπώς είναι εργατικό ατύχημα που εκδηλώθηκε δια πρώτην φοράν με αφορμή την εκτέλσιν της εργασίας αυτού επί του διαλαμβανομένου πλοίου, εξαιτίας του οποίου (ατυχήματος) οφείλεται εις αυτόν αποζημίωσις, κατά τα άρθρα 3 παρ.3 και 4 του Ν.551/1915, δι' ολικήν πρόσκαιρον ανικανότητα. Οπως δε προκύπτει από τις καταστάσεις μισθοδοσίας του ενάγοντος (βλ. αρ.1/11 από 30-6-86 και 1/10 από 5-7-86) σε συνδυασμώ προς την οικείαν Ελληνικήν ΣΣΝΕ που ίσχυε κατά τον χρόνον της απολυσεως του ενάγοντος (ΥΑ 70114/3841/1985 ΥΕΝ δια ποντοπόρα πλοία άνω των 4500 τόνων DW), οι συνολικές σταθερές νόμιμες μηνιαίες αποδοχές του ενάγοντος, σαν προσοντούχου ναύτου, ανέρχονται σε 123.508 δραχμές, λαμβανομένου υπ' όψιν, ως προκύπτει από τα ως άνω αποδεκτικά μέσα και ιδίως από τις καταστάσεις μισθοδοσίας.

Στις μηνιαίες αυτές αποδοχές περιλαμβάνεται σταθερά και μονίμως υπερωριακή εργασία του ενάγοντος καθημερινών και Σαββατοκύριακων, που ανέρχονταν κατά μέσο όσο σε 90 ώρες μηνιαίως, το επίδομα τροφής και η αναλογία αδείας (βασικός μισθός 46530+επιδ.Κυριακών 10237 + επίδομα κατωτέρου πληρώματος 4035 + μέσος όρος μηνιαίας αμοιβής δι' υπερωριακήν εργασία 30240 + αναλογία αποζημιώσεως αδείας 17466 + επίδομα τροφής 15000 = 123.508). Ούτω η οφειλομένη εις αυτόν αποζημίωσις δι' ολικήν πρόσκαιρον ανικανότητα ανέρχεται εις το ποσόν των 1.420.342 δραχμών (μισθών 123.508 X 23 μήνες από την απόλυση μέχρι την αγωγή = 2.840.684: 2=1.420.342). Συνεπώς η εκκαλουμένη, δεχθείσα το ως

άνω κονδύλιον ως ουσία βάσιμον και επιδικάσασα αυτό εις τον ενάγοντα, ως προερχόμενον εξ εργατικού ατυχήματος το οποίον επισυνέβη εξ' αφορμής της υπηρεσίας αυτού, εις το εν λόγω πλοίον, ορθώς εξετίμησε τας αποδείξεις και επίσης ορθώς ερμήνευσε και εφήρμοσε τον νόμον και τα εναντία υποστηριζόμενα δια του δευτέρου, τρίτου και τετάρτου λόγου εφέσεως, δια των οποίων πλήττεται η κρίσις της εκκαλουμένης ως προς την ύπαρξιν του εργατικού ατυχήματος και το ύψος της επιδικαστέας αποζημιώσεως και δια των οποίων παραπονούνται οι εναγόμενοι δι' εσφαλμένην εκτίμησιν των προσαχθεισών αποδείξεων και, αναφορικώς προς αυτάς δι' εσφαλμένην εφαρμογήν του νόμου, εκ του ότι ουδέποτε ο ενάγων υπέστη εργατικόν ατύχημα εις το πλοίον, η δε παθησίς του εις το δεξιόν αυτί προϋπήρχε του δήθεν τραυματισμού του και εν πάση περιπτώσει επί υπάρξεως τραυματισμού του ενάγοντος και του συνεπεία τούτου επισυμβάντος εργατικού ατυχήματος εξ αφορμής της υπηρεσίας του έπρεπε να επιδικασθεί σημαντικά μικρότερον ποσόν αποζημιώσεως, ως αβάσιμα πρέπει να απορριφθούν.

Συνεπώς δεχθείσα η εκκαλουμένη τα αυτά, ει και δια διαφόρου εσφαλμένης αιτιολογίας ως προς την ιδιότητα των τρίτου και τετάρτου των εναγομένων ως εφοπλιστών, ενώ ούτοι ήσαν νόμιμοι εκπρόσωποι, ως εξετέθη, της δευτέρας εναγομένης εταιρείας, εν όψει και του ότι δεν υφίσταται αγωγική βάση δια την εφοπλιστικήν ιδιότητα τούτων, επιστηριζομένη μόνον εις την πλοιοκτησίαν της πρώτης εναγομένης, ορθά ερμήνευσε και εφήρμοσε τας νομικάς διατάξεις που στηρίζουν την ένδικον αγωγήν, δεν παρεβίασε δε ουδεμίαν άλλην η οποία να σχετίζεται με τα κρίσιμα ζητήματα και τελικώς εις ορθόν πόρισμα ήχθη και πρέπει, αφού αντικατασταθούν αι εσφαλμέναι ως άνω αιτιολογίαι ως προς την ιδιότητα του τρίτου και τετάρτου των εναγομένων δια των ορθών αιτιολογιών που περιλαμβάνονται εις την παρούσαν (άρθρον 534 ΚΠολΔ), να απορριφθεί η υπό κρίσιν έφεσις της και, σύμφωνα προς τας διατάξεις των άρθρων 176 και 183 ΚΠολΔ, να καταδικασθούν οι εκκαλούντες εις την δικαστικήν δαπάνην του εφεσιβλήτου της εκκλήτου δίκης, όπως εις το διατακτικόν.